

8. Літвінова, К. Світові інновації у сфері G2C [Електронний ресурс] / Карина Літвінова // Digitle Blog Digest. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://digitle.wordpress.com/2017/06/17/398041907>.-Назва з екрану.

9. Тимошук, В. П. Оцінка якості адміністративних послуг [Електронний ресурс] / В. П. Тимошук, А. В. Кірмач // факт. – 2005. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.twirpx.com/file/1413251/>.-Назва з екрану.

10. Тимченко, Л. Публічні послуги в Україні. Розвиток нормативно-правового забезпечення [Електронний ресурс]/ Л. Тимченко. – 2010.- Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_03\(6\)/10tlmnpz.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_03(6)/10tlmnpz.pdf).- Назва з екрану.

11. Тихонова, Д. С. Зарубіжний досвід надання адміністративних послуг органами публічної влади та можливості його використання в Україні [Електронний ресурс] / Д. С. Тихонова // Право і Безпека. - 2014. - № 4. - С. 70-75. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2014_4_15. - Назва з екрану

12. Цифровая служба США в VA Turns [Електронний ресурс] // The U.S. Digital Service. – 2015. – Режим доступу к ресурсу: <https://medium.com/the-u-s-digital-service/the-u-s-digital-service-at-va-turns-3-d2f0494ec31d> . - Название с экрана.

13. Чаусівська, С.І. Поняття публічних послуг та їх класифікація [Електронний ресурс]/ С.І.Чаусовська . - Режим доступу: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2017/20.pdf .-Назва з екрану.

Заболотня Ю.В.,

студентка III курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»;

Науковий керівник: Чеботаєва О.М., кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»,

м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ДОЗВІЛЛЯ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

У сучасному зарубіжному суспільстві дозвіллева діяльність має системний характер. Вона являє собою чітко сформовану сферу морально-етичних та естетичних цінностей, у центрі якої перебуває насамперед людина зі своїми здібностями, запитами та інтересами. Дозвіллева діяльність здійснюється безпосередньо через велику кількість культурно-мистецьких гуртків, клубів та об'єднань, через добровільні асоціації, що вибудовуються від

локального до міжнародних рівнів. А успішна діяльність численних оздоровчих закладів, рекреаційних центрів, парків, спортивних клубів, проведення різноманітних заходів та акцій за підтримки влади свідчать про поступову переорієнтацію зарубіжного суспільства на активний відпочинок [2, с. 73-78].

Метою нашої роботи є дослідити особливості організації та проведення дозвілля у Великобританії – одній з найпотужніших країн Західної Європи, історичними частинами якої є Англія, Уельс, Шотландія і Північна Ірландія.

Кількість населення Британії становить близько 66 млн. осіб, причому понад 80% з них проживають в містах. Це обумовлює прагнення британців до активних видів відпочинку на свіжому повітрі у спілкуванні з природою. Дуже поширеними серед них є непрофесійні заняття певними видами спорту. Широко відомо, що Англія є батьківщиною багатьох спортивних ігор, наприклад, футболу. Великої популярності серед населення набули також:

- *крикет* – командна гра з м'ячем та битою. У крикет грають двома командами з одинадцяти гравців у кожній на овальному полі з парою невеликих воріт. Мета гри полягає в тому, щоб збити перекладку воріт;

- *рекетс* – різновид тенісу. Гра (одиначна і парна) з м'ячем і ракеткою на корті зі стінами, але без сітки. Гравці посилають м'яч в стіну так, щоб він при відскоку потрапив на бік суперника;

- *крокет* – спортивна гра, в якій кожний з учасників команди ударами молотка по дерев'яній кулі намагається швидше провести її через відповідно поставлені на майданчику дужки;

- *бадмінтон* – спортивна гра, яка проводиться на невеликому майданчику, поділеному сіткою на 2 рівні частини. На них розташовуються супротивники, які за допомогою ракетки намагаються перекинути волан через сітку на іншу половину корту так, щоб супротивник не зміг відбити його назад [7].

В Англії існує багато оригінальних клубів. Один із них – клуб небезпечного спорту. Залучення перших членів цього клубу відбувалося на краю стрімких прибережних скель у Шотландії, після чого новачки повинні були стрибнути в крижані хвилі. Також члени клубу спускалися з Альпійських гір, сидячі верхи на брилах льоду. Але улюбленими їх номерами залишаються стрибки з мостів і хмарочосів. Ще одна популярна атракція з багатьох інших розваг цього клубу – обід, який відбувається майже в жерлі вулкану [3, с. 184-185].

В Англії проводяться міжнародні чемпіонати для дорослих із запуску паперових голубів. Призи на них розігруються у 4-х категоріях: за тривалістю польоту, точністю приземлення, за кращим технічним вирішенням і художнім оформленням моделі. У 1991 році у Лондоні відбувся конкурс натуралістів на краще записування звуків представників тваринного світу, де першу премію отримав англієць, який записав на магнітофонну стрічку звуки, що видає равлик, коли їсть салатний листочок. Не злічити в Англії курйозних змагань, наприклад, в Лондоні відбувся незвичний музичний конкурс, точніше музичний

бліц-турнір. Його переможцем став житель британської столиці, який за 84 секунди зіграв на 314 різних інструментах [3, с. 184-185].

Наведені приклади дозвіллевих занять британців дещо змінюють стереотипи сприйняття їхнього характеру виключно як холоднокровного та стриманого. Перегляду вказаних стереотипів сприяють також результати соціологічних досліджень щодо популярності різних видів дозвілля серед британського населення, здійснені в 2003 році. За цими даними, жителі туманного Альбіону виявились нацією азартних гравців: 65% опитуваних зізнались, що хоча б раз за минулий рік перевіряли своє щастя в лотереї, 38% брали участь в речовій лотереї, а 17% – грали на скачках. Лотерея як різновид азартної гри є популярною в усіх соціальних верствах британського суспільства. В пристрасті до неї зізналися 54% представників верхнього і середнього класів. Серед робітничого класу цей показник доходить до 75% [8].

Помітні зміни відбулися у ставленні англійців до футболу. Якщо в 1950-ті роки близько 47% англійців робили ставки у букмекерів, намагаючись виграти на передбачення футбольних матчів, то на початку 2000 років кількість таких фанатів знизилась до 6%. Ще одним серйозним напрямом в дозвіллі британців стало захоплення кулінарією. Виявилось, що 78% і жінок, і чоловіків куховарять вдома заради власного задоволення, а не через необхідність. А ось захоплення в'язанням помітно знизилось: з 40% півстоліття тому – до 15% в наші дні. Звичайно, телевізор, як і раніше, залишається у фаворитах британського населення: 95% опитаних вмикають його, принаймні, раз на місяць.

Однак чи не найголовнішим національним хобі в Англії залишається садівництво. Національний геній англійців проявив себе в розведенні садів, квітів, в ландшафтній архітектурі. Знамениті англійські газони давно стали легендою. З'ясувалося, що зараз британці витрачають 2 мільярди фунтів на рік на підтримку своїх садів і газонів в належному порядку. Згідно з результатами опитування, садівництвом в Англії займається понад 70% населення [4].

Отже, сади та парки становлять найважливішу складову рекреаційно-дозвіллевої інфраструктури Великобританії. Найважливішим серед них є *Гайд-парк* – центральний парк Лондона, улюблене місце прогулянок і відпочинку городян з друзями, родинами і маленькими дітьми. За типологічними ознаками – це класичний міський парк. Колись на його місці були королівські мисливські угіддя, потім ліс порідшав і перетворився в паркову зону. Тут є озеро Серпентайн, в якому можна купатися, запускати паперові та пластмасові кораблики і ходити під вітрилом. А ще – картинна галерея Серпентайн (з виставками творів сучасного мистецтва); Ельфійський дуб, поцяткований казковими малюнками; музей Веллінгтона і арка його ж імені, присвячена перемозі над Наполеоном. Також в Гайд-парку можна побачити статую Ахіллеса – першу оголену скульптуру в Британії. Дуже відомою локацією Гайд-парку є «ораторський куточок», в якому дозволяється публічно, але все ж пристойно висловлювати свою думку з будь-якого приводу. У Гайд-парку

проводяться різні великі міські та національні заходи – від міжнародних виставок до королівських весіль.

Іншим надзвичайно популярним рекреаційно-дозвіллевим об'єктом британської столиці є *Грінвіч-парк* – величезний королівський парк (колишні мисливські угіддя) на південному сході Лондона, відомий своєю обсерваторією. По її території проходить той самий Нульовий меридіан, що ділить нашу планету на дві півкулі – Захід і Схід – і є точкою відліку всіх часових поясів. Меридіан виокремлено блискучою фарбою. Постояти на ньому вважається доброю прикметою. Можна навіть бажання загадати: в таких незвичайних місцях – завжди дуже сильна енергетика [6].

Грінвіч-парк називають морськими воротами британської столиці, тому що багато його локацій пов'язано з мореплавною тематикою – і Національний морський музей, і знаменитий вітрильний корабель «Катті Сарк» (Cutty Sark), який колись возив до Англії чай з індійських плантацій. А ще тут є ринок сувенірів, відмінні місця для пікніка та кумедні пухнасті білки, що весело скачуть по грінвічським гілкам.

Британія – традиційна країна. Але в епоху глобалізації її теж захоплюють інноваційні дозвіллеві тенденції. З'являються, скажімо, великі багатофункціональні тематичні паркові комплекси, наближені до діснеївської концепції організації сімейного розважального дозвілля. Яскравим прикладом є тематичний *парк «Алтон Тауерс»*, що знаходиться на одноіменному курорті в англійському графстві Стаффордшир. Цей парк вважається флагманом серед тематичних парків оператора «Мерлін Ентертеймент». Більшість атракціонів цього парку претендують на першість в Європі або світі у своєму класі. Візитівкою тематичного парку слугує музика Едварда Гріга. Вона зустрічає відвідувачів з початку 1990 року.

Парк «Алтон Тауерс» розділяється на ряд тематичних зон:

- «*Бухта заколоту*» – «земля», присвячена піратам. Її атракціони – «Пірати бухти заколоту», «Хев Хо», «Напад мародерів» та інші. В 2009 р. тут розмістився новий центр «Сі Лайф» із залом для показу 3D-кінофільмів та 10-метровий оглядовий «Океанічний тунель» з багатоманітними підводними мешканцями;

- тематична зона «*Катанга Каньйон*», виконана у вигляді африканського містечка з поїздками у вагончиках по покинутих шахтах;

- в зоні «*Похмурий Ліс*» мешкають відьми, привиди та монстри;

- «*Уг Ленд*» – це «доісторична» земля, де розміщуються найвідоміші «гірки» країни – «Штопор»;

- «*X-сектор*» – оформлений у вигляді зловіщого державного підприємства. На території зони знаходиться перша на острові «гірка» з вертикальним падінням («Помилування») та два атракціони на тему зброї – «Підкорення» та «Сміливе підприємство» [1, с. 169-170].

Інформація про найважливіші свята Великобританії узагальнена та систематизована нами в *додатку 1*.

Отже, у Великобританії історично сформувалася достатньо розгалужена система задоволення рекреаційно-дозвіллевих потреб її мешканців. Ця система відбиває не лише загальносвітові тенденції, а й характеризується певною національною специфікою щодо характеру дозвіллевих захоплень і способів їх задоволення. Не все з британського досвіду може бути автоматично перенесеним на інший соціокультурний ґрунт, але окремі його складові заслуговують спеціальної уваги. Особисто доповідачу найбільш привабливим в британській дозвіллево-рекреаційній системі здається досвід створення садово-паркової інфраструктури, її суто британська впорядкованість та естетика.

Список використаних джерел:

1. Александрова, А. Ю. Тематические парки мира : учеб. пособие для вузов / А. Ю. Александрова, О. Н. Сединкина. – Москва : КНОРУС, 2011. – 207 с. : ил. – 206 с.
2. Белецька, І. Сучасна організація вільного часу за кордоном / І. Белецька, Т. Гаміна // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2008. – № 1. – С. 73–78.
3. Бочелюк, В. Й. Дозвілля народів світу / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк // Дозвіллезнавство / Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
4. Досуг жителей Великобритании – результаты опросов общественного мнения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.svoboda.org/a/24186127.html>, свободный (дата обращения 04.01.2018). – Загл. с экрана.
5. Коробов, А. И. Всё о Великобритании : общие сведения, история, наука, культура, образование, спорт, достопримечательности / предисл. Ю. Макарова. – Харьков : Фолио, 2007. – 537, [5] с. : ил. – 538 с.
6. Парки, природные памятники Великобритании [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://travel.rambler.ru/guide/europe/uk/poi/12694/>, свободный (дата обращения 04.01.2018). – Загл. с экрана.
7. Развлечения и игры в Великобритании United Kingdom [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.tripadvisor.ru/Attractions-g186216-Activities-c56-United_Kingdom.html, свободный (дата обращения 14.01.2018). – Загл. с экрана.
8. Сутність поняття «дозвілля» та «вільний час» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zw.ciit.zp.ua/index.php/Сутність_поняття_\"дозвілля\"_та_\"вільний_час\"](http://zw.ciit.zp.ua/index.php/Сутність_поняття_\), Біла_Ю.В., вільний (дата звернення 06.01.2018). – Назва з екрана.

НАЙВАЖЛИВІШІ СВЯТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

(офіційні державні свята та вихідні позначено зірочкою)

№ з/п	Назва свята мовою оригіналу	Назва свята українською мовою	Календарні терміни	Стисла характеристика свята
1	New Year's Day*	Новий рік	1 січня У Шотландії – 1 та 2 січня	Вважається менш важливим святом, ніж Різдво, тому відзначається без подарунків. А в Шотландії – навпаки.
2	St. Valentine's Day	День Святого Валентина	14 лютого	Закохані дарують одне одному квіти, цукерки і листівки з романтичними зізнаннями.
3	Shrove Tuesday	Останній день Масляної	47-й день перед Великоднем	Свято пов'язане з Великим постом, під час якого забороняється споживати в їжу м'ясо та яйця. За традицією, усе м'ясо необхідно з'їсти у понеділок перед постом, а усі яйця у вівторок у складі млинців.
4	St. Patric's Day	День святого Патрика	17 березня Офіційний вихідний у Північній Ірландії	Культурне та релігійне ірландське національне свято, яке щороку відзначають 17 березня, у день смерті небесного покровителя Ірландії святого Патріка (бл. 385-461 н. е.) Цей день символізує прийняття християнства в Ірландії. Зазвичай відбуваються паради і фестивалі, виконуються танці кейлі. Одягають зелене вбрання, прикрашене трилисником.
5	Mother's Day	Свято матері	Четверта неділя Великого посту	У цей день вже дорослі діти повертаються до батьківського дому та дарують своїм матерям подарунки.
6	April Fools' Day	День дурнів	1 квітня	У цей день прийнято жартувати над іншими, але є обмеження – жартувати можна тільки до полудня. У Шотландії свято називають «зозулиним днем», а жертву обману – «куку», «божевільний».
7	Good Friday*	Страсна	П'ятниця перед	У п'ятницю перед

		п'ятниця	Великоднем	великодньою неділею християни вшановують пам'ять Христа, розп'ятого на хресті. Це день скорботи, в церквах проводяться спеціальні служби.
8	Easter Monday*	Понеділок після Великодня	Понеділок після Великодня	Багато людей їдуть на морське узбережжя на цілий день чи йдуть на яке-небудь спортивне змагання – футбол чи стрибки.
9	May Day*	Травневе свято	Перший понеділок травня	Масові гуляння, вуличні ходи і всілякі розважальні програми з елементами карнавалу. Обирають короля і королеву Травня, вони керують святом.
10	Spring Bank Holiday*	Весняний вихідний (День весни)	Останній понеділок травня	Витоки Дня весни йдуть із середніх віків, коли свято супроводжувалось народними піснями і танцями, стрільбою з лука.
11	Queen's Official Birthday	Офіційний день народження Королеви	Друга або третя субота червня	Цей день не співпадає з офіційним днем народження королеви. Він слугує для проведення офіційних церемоній.
12	Orangemen's Day	День оранжистів	12 липня Офіційний вихідний у Північній Ірландії	Вважається офіційним святом лише у Півн. Ірландії. Його святкують протестанти. Таким чином досягається рівновага з католиками, які святкують День святого Патрика.
13	Halloween	Хеллоуїн	31 жовтня	Відбувається напередодні Дня Усіх Святих. Асоціюється з нечистою силою. Влаштовуються маскаради. Свято асоціюється з яблуками, тому що їх використовують в багатьох розвагах цього дня.
14	Guy Fawkes' Day	День (Ніч) Гая Фокса	5 листопада	Ніч багаття та феєрверків. Спляють опудало Гая Фокса. Напередодні діти випрошують монетки «для прекрасного хлопця Гая».
15	Remembrance Sunday	Поминальна неділя	Друга неділя листопада	День вшанування пам'яті загиблих у роки двох світових війн та у інших конфліктах. Об 11-й ранку з першим ударом Біг-Бена уся країна завмирає на дві хвилини. На вулицях збираються пожертви, покладаються квіти до пам'ятника загиблим воїнам.
	Christmas Day*	Різдво	25 грудня	Прикрашають ялинку та

16				будинок, дарують подарунки одне одному. Обов'язкові різдвяні страви – запечена індичка з овочами, пудинг та різдвяний хліб.
17	Boxing Day*	День подарунків (День ко-робок)	26 грудня	Як свідчить переказ, в Різдвяну ніч добрий чарівник Санта-Клаус кладе під ялинку гарно упаковані подарунки, які дітвора з азартом і задоволенням розкриває вранці.

Розробка автором за джерелами: [5, с. 325-326].

Захарченко С.О.,

студентка I курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»;

Науковий керівник: Єрмолаєва Г.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв

КОНТЕНТ ВЕБ-САЙТІВ ОБЛАСНИХ БІБЛІОТЕК М. МИКОЛАЄВА

Становлення інформаційного суспільства створило умови для трансформації бібліотечних установ в системо-утворюючу ланку інформаційної сфери. Засвоєння бібліотеками інтернет-технологій, вивчення інформаційних потреб користувачів у мережі Інтернет дозволило публічним бібліотекам запровадити нову форму інформаційної діяльності - обслуговування віддалених користувачів. Зараз переважна більшість вітчизняних бібліотек вже не є пасивними користувачами інформації Інтернету, а займається створенням власних інформаційних ресурсів і наданням їх широкому колу користувачів всесвітньої глобальної мережі. Значною мірою це реалізується через створення веб-сайтів, покликаних всебічно представляти бібліотеку в світовому інформаційному просторі. Їх використання дозволяє зробити бібліотеку відкритою для кожного потенційного користувача, значно розширити коло споживачів послуг і таким чином зайняти визначальне місце в світовій інформаційній інфраструктурі[8].